

Školní vzdělávací program

pro školní družinu

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Lipník nad Bečvou, ulice Osecká 315

příspěvková organizace

Identifikační údaje

Název školy: **Základní škola Lipník nad Bečvou**
příspěvková organizace
ulice Osecká 315, 751 31 Lipník nad Bečvou

Adresa školy: **ulice Osecká 315, 751 31 Lipník nad Bečvou**

Ředitel: **Mgr. Lukáš Rejzek**

Kontakty: Telefon: 581 292 021
Fax: 581 292 037
E-mail: zsosecka@zsosecka.cz
Web: www.zsosecka.cz

Zařazení do sítě škol: IZO: 044940343
REDIZO: 600146871
IČO: 44940343
DIČ: CZ 44940343

Zřizovatel: **Město Lipník nad Bečvou**
nám. T. G. Masaryka 89, 751 31 Lipník nad Bečvou

Starosta: **Ing. Miloslav Přikryl**

Vedoucí odboru školství: **Ing. Pavlína Papežová**

Kontakty: Telefon: 581 722 111
e-mail starosta: prikryl@mesto-lipnik.cz
e-mail vedoucí odboru: papezova@mesto-lipnik.cz

Platnost dokumentu od: 3. 9. 2018

Koordinátorky tvorby ŠVP pro školní družinu: Lenka Jenišová a Pavla Kolářková

Mgr. Lukáš Rejzek
ředitel školy

Vzdělávací program školní družiny vychází ze Školního vzdělávacího programu ZŠ Osecká 315, Lipník nad Bečvou a navazuje na chápání rolí učitelů, resp. vychovatelů a žáků, popsané v tomto ŠVP.

Školní družina zabezpečuje výchovu a vzdělávání žáků školy, jejichž rodiče o to projeví zájem. Náplň aktivit školní družiny si žáci volí na bázi dobrovolnosti, v družině pracují v nezaměřených odděleních podle vlastního zájmu.

1. Konkrétní cíle vzdělávání

Základním cílem pro školní družinu je výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnost. Doplnovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji, aby mohlo v průběhu celého dalšího života získávat všeobecné a odborné vzdělání.

Dalším záměrem je pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost. Učíme žáky žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané.

Utváříme v žácích vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnicky národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání.

Seznamujeme žáky se světovými kulturními hodnotami a tradicemi. Snažíme se, aby pochopili a osvojili si zásady a pravidla vycházející s evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku.

Chceme, aby dítě získávalo a uplatňovalo znalosti o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

„Člověk a jeho zdraví“

- a) zdravé návyky: pitný režim, zásady správného stolování, osobní hygiena, vhodné oblékání, duševní hygiena – odpočinkové aktivity, pravidelný pobyt venku nebo v tělocvičně, otužování
- b) udržování pořádku a čistoty na pracovních plochách
- c) zdravotní péče – prevence úrazů, základy první pomoci, obsah lékárničky, přivolání pomoci
- d) zásady bezpečnosti při hře a práci, bezpečný pohyb ve škole a venku
- e) dopravní výchova – bezpečnost na cestě do školy a v silničním provozu / základní pravidla pro chodce a cyklisty /
- f) vlivy reklamy a medií, rizikové prostředí / počítačové hry, návykové látky /

„Člověk a společnost“

Ve vztazích mezi žáky podporovat hraní společenských a poznávacích her

- a) zásady slušného chování
- b) stanovování pravidel soužití společně s žáky, pravidla při kolektivní práci, práci ve skupinách či volné hře
- c) schopnost komunikace – vyjádřit své potřeby a pocity, vyhodnotit a zdůvodňovat
- d) spolupráce mezi žáky, pomoc kamarádovi, navázání přátelských vztahů /oslavy narozenin /
- e) respektování druhého, tolerance vůči odlišným názorům, empatie, úcta
- f) tvořivost a sebehodnocení při činnostech ve školní družině
- g) principy demokracie: učíme se naslouchat, být tolerantní, získat sociální dovednosti pro řešení problémů, složitých situací a konfliktů mezi žáky, a to ve spolupráci s třídními učitelkami žáků.

„Člověk a příroda“

Prostřednictvím tematických vycházek a činností v přírodě i ve škole žáky seznámit se:

- a) zásadami péče o pokojové rostliny a zvířata ve školním přírodovědném koutku
- b) volně žijícími ptáky a zvířaty v našem okolí, s houbami, rostlinami, stromy, poznávání hornin v místě bydliště
- c) se změnami v přírodě podle ročních období, sledování počasí a teploty vzduchu
- d) půdou, jejím významem, klíčením semen
- e) tématy ochrany životního prostředí: ohleduplné chování v přírodě, hospodaření a třídění odpadu, šetření vodou a energiemi

„Člověk a jeho svět“ a „Umění a kultura“

Ve školní družině a v mimoškolních činnostech podporovat:

- a) dobrou orientaci ve škole, znalost školního řádu a společných pravidel
- b) vztah k místu bydliště, vycházky do okolí (orientace, historie)
- c) témata, která vychází z tradic, lidových zvyků a školních slavností, prožívání svátků v ročním období
- d) vztah ke kulturním a historickým památkám (zajímavá místa v okolí, knihovny, muzea, výstavy)

„Člověk a svět práce“, „Umění a kultura“

Nabídnout žákům tyto činnosti a výtvarné techniky:

- a) malba vodovými barvami a temperami, kresba tužkou, pastelkami, voskovkami, suchý pastel
- b) použití kresby či malby k vyjádření vlastního prožitku z četby či malby, působení barev / teplé, studené / , oblíbené barvy
- c) poznávání známých ilustrátorů dětských knih, spojitost ilustrace a textu
- d) práce s papírem: stříhání, lepení, překládání, měření, tvarování papíru do jednoduchých tvarů, technika koláže
- e) jemná motorika – práce s drobným materiálem – korálky, vlna, šití
- f) modelování z hlíny a sádry
- g) výroba přáníček, péče o nástěnky
- h) zapojení všech smyslů při tvoření a hrách
- i) sestavování stavebnicových prvků, montáž a demontáž, práce se stavebnicemi konstrukčními, prostorovými, plošnými
- j) pokusy a pozorování – provádíme jednoduché pokusy a vyvozujeme závěry z pozorování

„Člověk a jeho zdraví“, „Člověk a příroda“

Umožnit žákům pravidelný pohyb a rekreaci při sportovních hrách:

- a) pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě
- b) cvičení ve školní družině, v tělocvičnách školy, využití tělocvičného náčiní – náradí
- c) spolupráce žáků při jednoduchých pohybových a sportovních aktivitách
- d) využití prolézaček a herních prvků na dětských hřištích
- e) hry s míčem
- f) hry se švihadly a s lanem (přeskakování, přetahování)
- g) sportování v přírodě

2. Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání je uskutečněno těmito formami:

- individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání žáků
- příležitostnou, výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností, která není zahrnuta do standardní týdenní skladby – besídky, soutěže, četba, výlety – zpravidla jsou určeny pro všechna oddělení ŠD

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností – besedy, rozhovory, četba, dramatická improvizace
- osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro žáky a vedení k prevenci sociálně patologických jevů – besedy, využití odborné literatury, filmů
- využitím otevřené nabídky spontánních činností – hry – tvořivé, konstruktivní, námětové, pohybové.

3. Obsah vzdělávání

Obsah výchovy mimo vyučování tvoří výchovně vzdělávací činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, společensky prospěšné, sebeobslužné a příprava na vyučování.

Odpočinkové činnosti jsou psychicky a fyzicky nenáročné, slouží k odstranění únavy.

Rekreační činnosti slouží také k odreagování, obsahují však pohybově náročnější aktivity sportovního či turistického charakteru.

Zájmové činnosti jsou nejdůležitější součástí výchovy mimo vyučování. Jejich úkolem je uspokojování, rozvíjení, kultivace zájmů a potřeb žáků. Mezi základní zájmové činnosti patří výchovy: společensko-vědní, přírodovědná, pracovní-technická, esteticko-výchovná a sportovní.

Sebeobslužné činnosti se zaměřují na vedení žáků k samostatnosti v péči o vlastní osobu a osobní majetek.

Veřejně prospěšné činnosti spočívají ve vedení žáků k dobrovolné práci ve prospěch druhých lidí či sociálních skupin.

Příprava na vyučování souvisí se zájmovými činnostmi, při kterých si žáci rozšiřují a prohlubují své vědomosti formou didaktických her.

4. Časový plán

Náplň činnosti ve školní družině se skládá z činností pravidelných, dále příležitostných akcí, spontánních aktivit, odpočinkových činností, činností zájmových a rekreačních, přípravy na vyučování. Žáci mají možnost navštěvovat v rámci družiny kroužky.

Týdenní skladba zaměstnání

Odpočinkové činnosti – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě. Hrají se klidové hry, organizují se klidné zájmové činnosti, poslech, četba apod.

Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky (hry, pohybové chvílky).

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ve školní družině. Může jít o vypracovávání domácích úkolů nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her, ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích.

Denní časový rozvrh

- 6.00 – 8.40 příchod žáků do ŠD, rekreační činnosti, dělené vyučování
- 11.30 – 13.00 přechod žáků do jídelny, oběd, odpočinková činnost – četba, klidové hry
- 13.00 – 15.00 výchovně vzdělávací činnosti – odpočinkové, zájmové, rekreační
- 15.00 – 16.30 volné hry žáků, individuální činnosti, vypracovávání domácích úkolů, zájmové kroužky

5. Podmínky přijímání uchazečů

Ve školní družině je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování námětů a stížností.

O přijetí žáka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, táborové činnosti a další podobné činnosti spojené s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny.

O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy.

6. Průběh a ukončování vzdělávání

Průběh vzdělávání

- žák se účastní všech aktivit školní družiny
- docházka je pro žáka povinná

Ukončování vzdělávání

- konce školního roku
- žádost zákonného zástupce
- vyloučení ředitelem

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP

Vychovatelky jsou připraveny pracovat s žáky se SVP. S pomocí poradenského zařízení školy, zajistí vhodné prostory a pomůcky. Nadaným žákům bude vychovatelkami poskytnuta péče, která umožní jejich další rozvoj.

Zájmové vzdělávání ve ŠD nabízí významný prostor pro integraci a inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, protože umožňuje realizovat v praxi právo na rovný přístup ke vzdělávání. Integrace těchto žáků probíhá individuální formou, tj. začlenění jednoho nebo více žáků do aktivit. V oblasti organizační je věnována pozornost i spolupráci s rodiči účastníka zájmového vzdělávání, je možné využít poradenskou pomoc školy (školní psycholog, speciální pedagog).

8. Popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek

Materiální podmínky

Školní družina má dostatečně velké prostory (podlahová plocha, objem vzduchu, světlost atd. dle příslušné hygienické normy) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem žáků.

Všechny třídy jsou účelně a esteticky vybaveny nábytkem, který odpovídá počtu žáků a je bezpečný. Vybavení hračkami, pomůckami, materiálem a doplňky odpovídá počtu žáků a jejich věku. Je průběžně doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky a další doplňky nebo alespoň jejich části jsou umístěny tak, aby je žáci dobře viděli, mohli si je samostatně brát a zároveň se vyznali v jejich uložení. Každé oddělení ŠD má stanovená pravidla pro jejich využívání pedagogy i žáky.

Žáci se sami svými výtvy podílejí na úpravě a výzdobě interiéru družinového patra. Prostředí je upraveno tak, aby žákovské práce byly přístupné a mohli si je prohlédnout jejich rodiče.

Hygienické zařízení – toalety a umyvadla jsou zdravotně nezávadné a odpovídají hygienickým předpisům.

Personální podmínky

Všechny pedagogické pracovnice, které pracují v ŠD, mají předepsanou kvalifikaci.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogové se sebevzdělávají a aktivně přistupují ke svému dalšímu vzdělávání.

Ředitel školy podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů a vytváří tak podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče.

Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy mimo vyučování).

Ekonomické podmínky

Na začátku školního roku je po dohodě s ředitelem školy a ekonomkou stanovena výše příspěvku od rodičů, která je konzultována se zřizovatelem. Veškeré finanční prostředky jsou čerpány v plné míře a jsou využívány např. na spotřební materiál.

Finanční prostředky a jejich hospodárné využívání je kontrolováno ředitelem školy a zřizovatelem.

9. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Vychovatelky přihlížejí k základním fyziologickým potřebám žáků, vytvářejí příznivé podmínky pro jejich zdravý psychický a sociální vývoj, předcházejí vzniku nežádoucích jevů.

Bezpečnost žáků je zajišťována dodržováním vnitřního řádu ŠD.

Žáci:

- nesmějí samostatně manipulovat s elektrickým zařízením
- mají zákaz manipulovat s okny a vyklánět se z nich
- udržují pořádek a čistotu ve třídě, na WC a chodbách
- během činností dodržují kázeň a přiměřený klid
- jsou poučováni o bezpečnosti před každými činnostmi, prázdninami i ředitelskými dny, kdy by mohlo dojít k úrazu
- zacházejí s hračkami tak, aby je nezničili nebo neztratili
- jsou varováni před kontaktem s neznámými zvířaty a cizími lidmi
- jsou seznamováni s možnostmi poskytnutí první pomoci přiměřeně k jejich věku a vědí, kde je dostupná první pomoc
- jsou poučováni o pomalé chůzi po schodišti a chodbách, kde by mohlo dojít k úrazu
- dodržují při vycházkách bezpečnost silničního provozu, přecházejí na pokyn vychovatelky za jejího doprovodu

Vychovatelky se žáky:

- vytvářejí pohodu prostředí, příznivé sociální klima
- respektují potřeby jednotlivce a jeho osobní problémy
- při hodnocení respektují individualitu dítěte
- aktivně se podílejí na ochraně před násilím, šikanou a dalšími nežádoucími jevy